A graphic in the top-left corner shows a square microchip with gold pins, resting on a stylized globe. The globe is composed of a grid of white lines and is overlaid with a pattern of green binary digits (0s and 1s).

Elektronika in
Informacijske tehnologije

Predstavitev področja elektronike in informacijskih tehnologij

Prof. dr. Stanko Strmčnik

Institut "Jožef Stefan"

Opredelitev področja

Klasični izrazi : elektronika, računalništvo, informatika, avtomatika, kibernetika, komunikacije

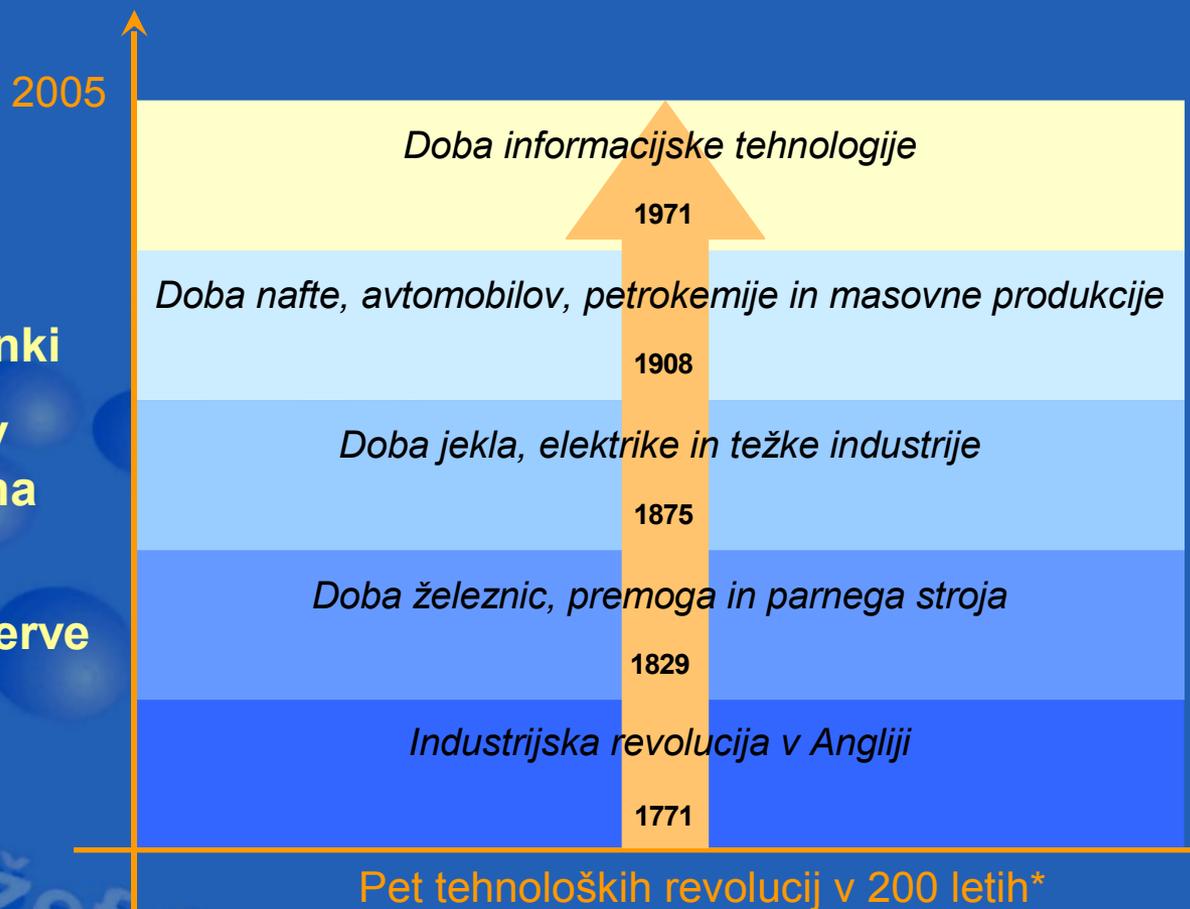
Sodobni izraz: informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT)

Nekatere ključne besede področij na IJS

- Inteligentni sistemi
- Avtomatizacija
- Tehnologija vodenja procesov
- Varnost e-poslovanja in komunikacij
- Tehnologija znanja
- Upravljanja znanja
- Vgrajeni sistemi
- Informacijska družba
- Robotika
- Komunikacije
- Elektronsko poslovanje
- Okoljska ergonomija
- Jezikovne tehnologije
- Vodenje kompleksnih sistemov
- Vzporedno računanje

Pomen področja ICT

- Ključna tehnologija sodobnosti
- Veliki ekonomski učinki
- Rast produktivnosti v Evropi v 50% bazira na ICT**
- V Sloveniji veliko rezerve

* vir: Key technologies for Europe, Synthesis report, EC2005

** vir: Key technologies for Europe, Information technology, EC2005

Nekateri podatki o nas in našem sodelovanju z gospodarstvom

•Število odsekov	7
•Število sodelavcev	128
•Število doktorjev	63
•Število mladih raziskovalcev	38
•Število izvedenih projektov za gospodarstvo	>200
•Število mednarodnih projektov z domačimi partnerji	>15
•Število doktorjev, ki je odšlo v gospodarstvo	>30
•Število spin-off podjetij	>25
•število tečajnikov iz gospodarstva	~1000
•Sodelovanja v tehnoloških centrih	2
•Sodelovanja v centrih odličnosti	2
•Sodelovanja v tehnoloških mrežah	2
•Sodelovanja v tehnoloških platformah	4

S precej podjetji sodelovanje traja večje število let. Rekorderji po stažu so Iskratel(25let), Cinkarna (21 let), Iskra Transmission (20 let) in INEA (18 let)

Predstavitev dosežkov

- **izdelki**
  - Modul za prenos TV video signala po standardnih vodih
  - Digitalni podpis
  - Koprocesor za krmilnike
- **načrtovalska orodja in postopki**
  - Optimizacija geometrije elektromotorja
  - Modeliranje in simulacija TK omrežij
- **kompleksni sistemi**
  - Sistem za testiranje obutev in oblačil
  - Sistem za avtomatsko končno kontrolo kakovosti
  - Sistem za vodenje procesa proizvodnje titanovga dioksida
  - Avtomatizacija in informatizacija linije za pakiranje in paletizacijo čajev

- izdelki

- Modul za prenos TV video signala po standardnih vodih
- Digitalni podpis
- Koprocesor za krmilnike

- načrtovalska orodja in postopki

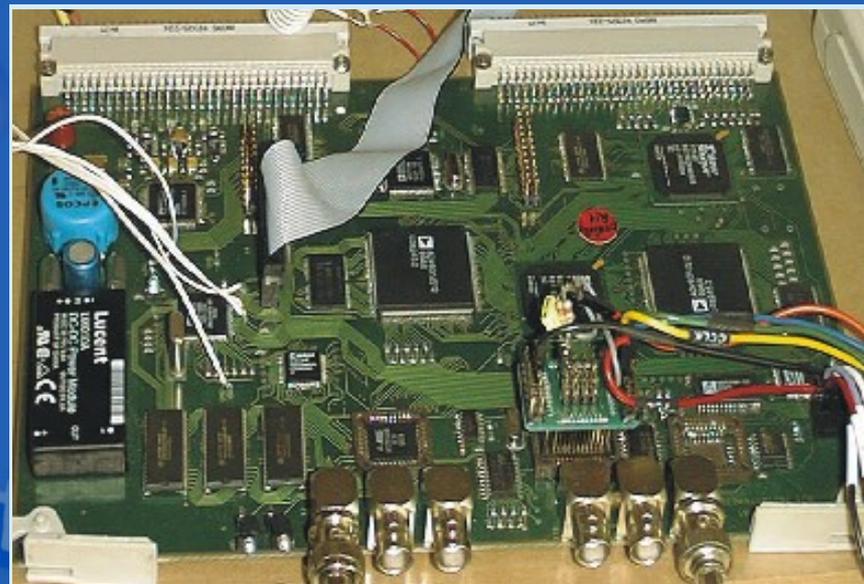
- Optimizacija geometrije elektromotorja
- Modeliranje in simulacija TK omrežij

- kompleksni sistemi

- Sistem za testiranje obutev in oblačil
- Sistem za avtomatsko končno kontrolo kakovosti
- Sistem za vodenje procesa proizvodnje titanovga dioksida
- Avtomatizacija in informatizacija linije za pakiranje in paletizacijo čajev

Modem za prenos TV video signala

- Razvoj modula za prenos TV video signala preko standardnih SDH telekomunikacijskih povezav (žičnih ali brezžičnih)
- PRIMER UPORABE:
Snemanje s TV kamero na terenu, priključek na VIDEO MODUL (digitalizacija in zgoščevanje), prenos preko usmerjene zveze do pošte, prenos po poštnih linijah do studia, priključek na VIDEO MODUL (restavriranje analognega signala), predvajanje standardnega TV videa.
- Izdelava in testiranje prototipne serije.
- Proizvodnja in tržni produkt.

Modem za prenos TV video signala

SparkLight ADM

VU2

Pritočna enota za prenos video signala

Vtična enota VU2 je ena od možnih pritočnih enot v družini SparkLight ADM. Omogoča neposredno umeščanje video signala v SDH vsebnik VC3, s čimer dosežemo največjo možno izkoriščenost prenosnih pot. Pri prenosu video signala lahko uporabimo vse prednosti, ki jih nudita prenosni sistem SparkLight in nadzorni sistem SparkView.

Iskra
Iskra Transmission

Enota vsebuje en video vhod in en video izhod tipa PAL. Opcijsko ima lahko tudi dva vhoda ali dva izhoda, digitalni vmesnik in avdio kanale. Digitalno zgoščevanje video signala je izvedeno z metodo valčne transformacije. To je cenovno ugodna in tehnično kvalitetna rešitev v primerjavi z drugimi načini zgoščevanja. Valčna transformacija omogoča najboljšo možno kvaliteto prenosa posameznih okvirjev, ki je zelo zazelena predvsem pri prenosu posameznih slik in pri shranjevanju video signala. Enota VU2 ima zelo širok spekter uporabe: od uporabe v televizijskih hišah s studijsko kvaliteto pa do video nadzora infrastrukturnih, energetskih in drugih pomembnih objektov.

Kapaciteta prenosa podatkov, in s tem stopnja zgoščevanja, je programsko nastavljiva od 2 Mbit/s in do 46 Mbit/s. Za naravne slike je zgoščevanje skoraj brez izgube. Programsko nastavljanje števila prenesenih (izpuščenih) okvirjev omogoča predvsem pri visokih stopnjah zgoščevanja dodatno optimizacijo izkoriščenosti prenosne poti oziroma kvalitetnejši prenos.

Tehnični podatki

VU2	Analogni video vmesnik	PAL kompozitni video signal priporočilo ITU-R BT.472-3 opcija RGB/YUV
	Digitalni video vmesnik	SDI 270 Mbit/s z vsebovanim avdio signalom priporočilo ITU-R BT.656 in BT.601
	Število video vmesnikov na enoti	2
	Način prenosa slike	kompresija po WAVELET tehnologiji
	Hitrost prenosa	nastavljivo 2 048 - 46 656 kbit/s, resolucija 2 048 kbit/s
	Število prenesenih okvirjev v sekund	nastavljivo 25-0,25
	Število izpuščenih okvirjev	nastavljivo 0-99
	Analogni avdio vmesnik	priporočilo ITU-R BS.644-1 in BS.468-4
	Digitalni avdio vmesnik	standard AES/EBU (IEC-958)
	Število avdio vmesnikov na enoti	2x stereo ali 4x mono
	Način prenosa zvoka	vzorčenje 48 kHz /18 bit – prenos brez kompresije
	Napajanje	-40,5 V do -72 V (ETS. 300.132)
	Poraba	< 8 W
	Dimenzije	2E
	Klimatski pogoji delovanja	ETS 300 019 class 3:1
	Upravljanje	SparkView, LED diode na enoti

NAROČANJE

VU2 A1	Video enota 1x PAL vhod 1x PAL izhod
VU21 A1	Video enota 2x PAL vhod
VU20 A1	Video enota 2x PAL izhod
VU2xD A1	Video enota vmesnik SDI
VU2x/A A1	Video enota z analognimi audio kanali
VU2x/E A1	Video enota z digitalnimi audio kanali

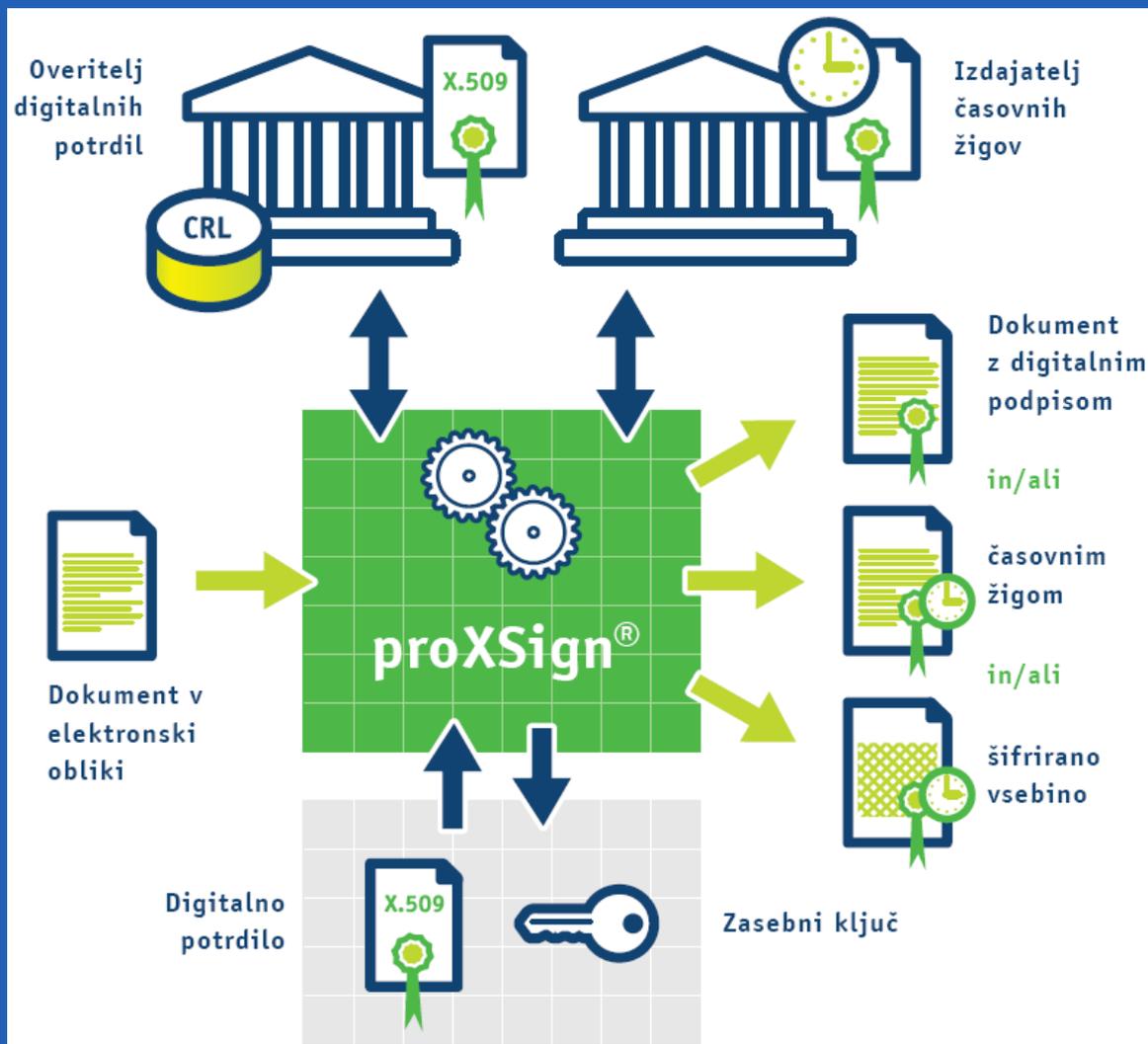
Iskra
Iskra Transmission

Iskra Transmission, d. d., Ljubljana, Slegne 11, 1000 Ljubljana,
tel. 01 6003 36-0, faks 01 6003 6-00,
e-pošta info@iskratr.si, spleti www.iskratr.si, www.iskrat.com.

Pridržujemo si pravico do sprememb.

- *Brezpapirno poslovanje z uvedbo digitalnega podpisa v poljubnih poslovnih procesih (interni, B2B, B2C, B2G)*
- proXSign® nadgrajuje *obstoječe poslovne IS s funkcionalnostjo digitalnega podpisa:*
  - **Priznan s strani W3C, globalnega standardizacijskega telesa za internetne tehnologije in standarde**
  - **Skladen s slovensko in EU zakonodajo**
  - **Zagotavlja najvišjo stopnjo varnosti in zaupnosti**

- Tri funkcije
  - podpis,
  - časovni žig,
  - enkripcija
- On-line preverjanje digitalnega podpisa in potrdila
- Podpira digitalna potrdila slovenskih kvalificiranih overiteljev
- Skladen z ZEPEP

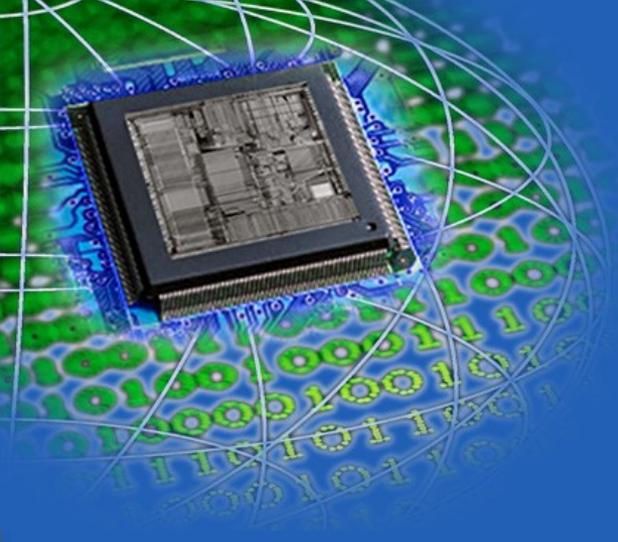
- **Učinki proXSign®-a:**
  - **Vsa pravno obvezujoča poslovna dokumentacija lahko obstaja *izključno v elektronski obliki***
  - **Digitalni podpis nadomesti lastnoročnega**
  - ***Opustitev papirnih arhivov in poštnih storitev* → nižji stroški**
  - **Optimizacija/pospešitev poslovnih procesov**
- **Največji prihranki v velikih podjetjih (veliko procesov, partnerjev, odjemalcev...)**
- **Takojšnja in enostavna integracija v poslovni IS!**

Pomembnejši uporabniki:

- VeriSign, Inc.
- Halcom (→slovenske banke)
- SiOL d.o.o.
- Datalab tehnologije d.d.
- Valmesa Property&Asset Valuations
- Ministrstvo za obrambo RS
- Dafolo S/A
- H&S Software AG
- Kitajska javna uprava, davčni urad ZhuHai
- Sella bank

A square microchip is positioned in the upper left corner, resting on a stylized globe. The globe is composed of a grid of white lines and is set against a background of green and blue binary code (0s and 1s).

Elektronika in Informacijske tehnologije

Koprosesorski modul SPAC20 za programirljive logične krmilnike tipa MITSUBISHI

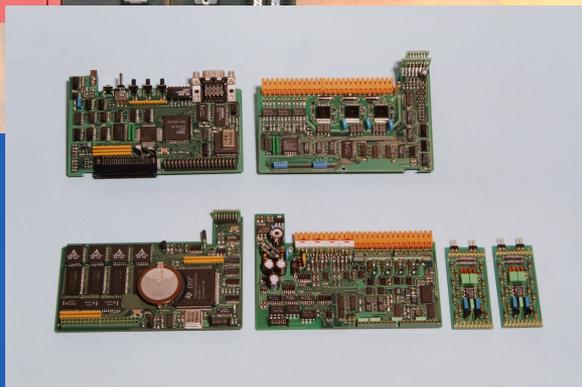

Institut "Jožef Stefan"

Elektronika in informacijske Koprocesorski modul SPAC20 za programirljive logične krmilnike tipa MITSUBISHI

- izhaja iz znanja pridobljenega v okviru raziskav in aplikacij na področju elektronike, računalništva in avtomatike
- vsebuje številne inovativne rešitve
- omogoča vključitev uporabnikovih posebnih programskih rešitev
- osnova za različne zahtevne aplikacije

Zoisovo priznanje

Ekonomski učinki

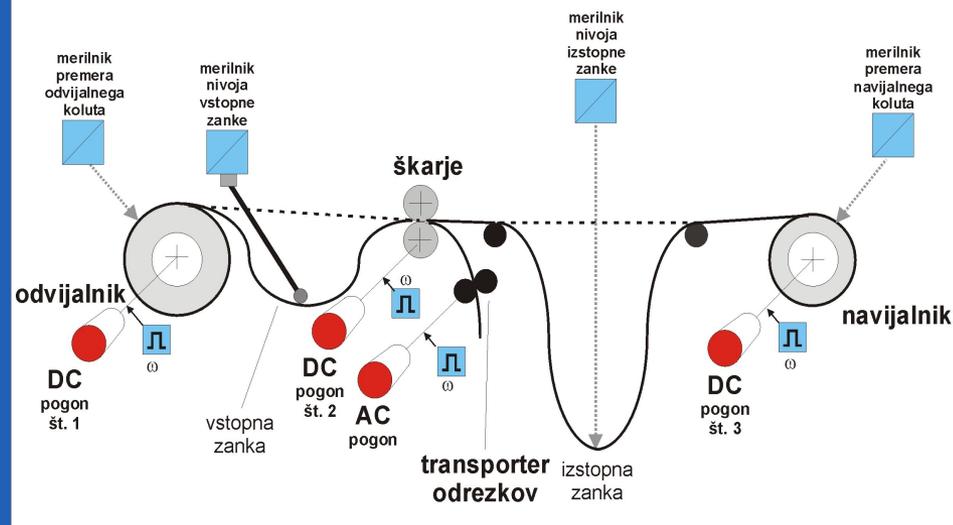
- S proizvodnjo in prodajo modula
- Z realizacijo zahtevnih aplikacij

Koprosesorski modul SPAC20 za programirljive logične krmilnike tipa MITSUBISHI

Avtomatsko vodenje linije za razrez pločevine v tovarni
ACRONI

Shema linije za razrez pločevine

SPAC omogoča hitrost delovanja in izvedbo zahtevnih funkcij, ki jih z običajnimi krmilniki ni bilo mogoče realizirati

Elektronika in informacijske Koprocessori moduli SPAC20 za programirjive logične krmilnike tipa MITSUBISHI

PECS- sistem za vodenje strojev za brizganje umetnih mas (ekstruderiev)

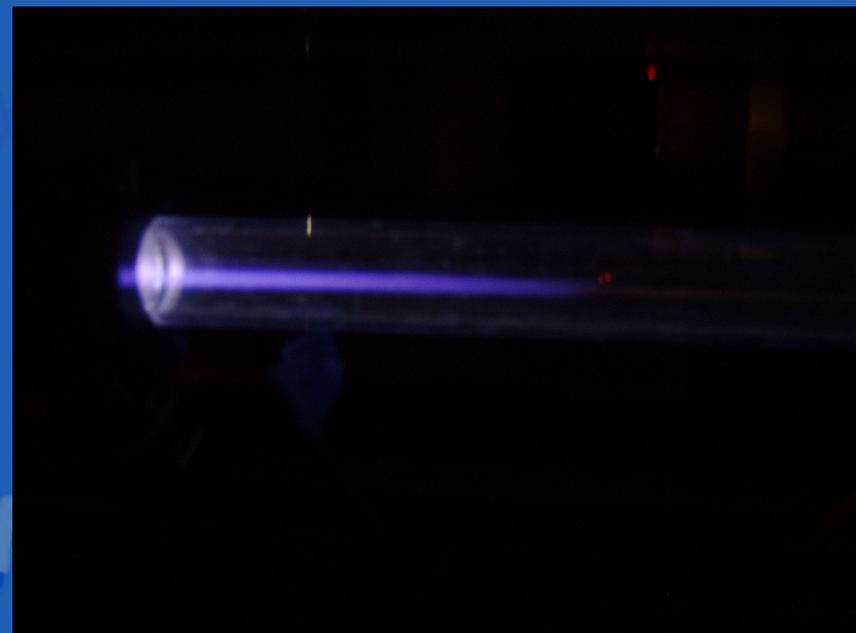
Stefan

Vodenje stroja za obdelavo žice s plazmo

Sistem vodenja z uporabo SPAC zagotavlja:

- Porazdelitev moči po elektrodah
- Vodenje režimov obratovanja
- Pripravo atmosfere
- Vzdrževanje podtlaka
- Vodenje perifernih sistemov
- Diagnostiko stroja

Predstavitev dosežkov

- izdelki

- Modul za prenos TV video signala po standardnih vodih
- Digitalni podpis
- Koprocesor za krmilnike

- načrtovalska orodja in postopki

- Optimizacija geometrije elektromotorja
- Modeliranje in simulacija TK omrežij

- kompleksni sistemi

- Sistem za testiranje obutev in oblačil
- Sistem za avtomatsko končno kontrolo kakovosti
- Sistem za vodenje procesa proizvodnje titanovga dioksida
- Avtomatizacija in informatizacija linije za pakiranje in paletizacijo čajev

Optimizacija geometrije elektromotorja

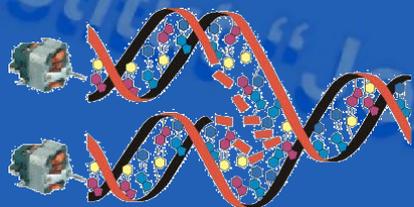
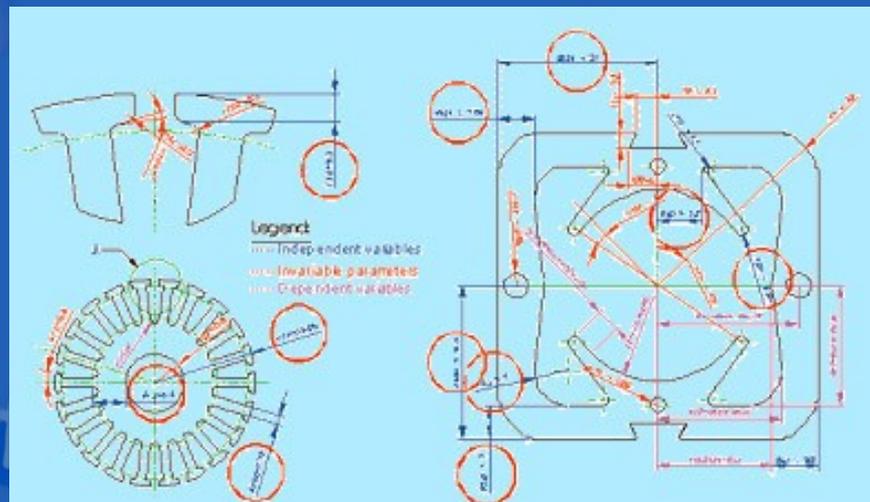
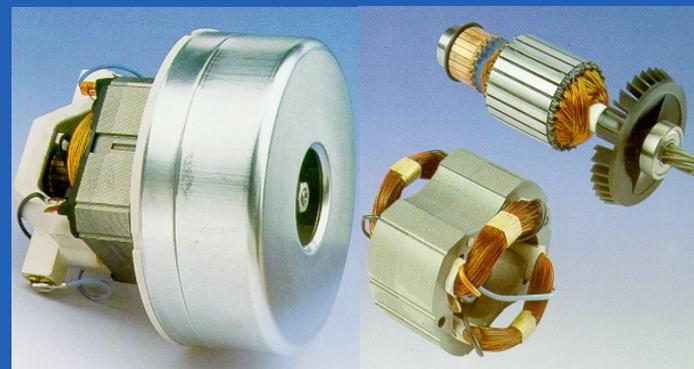

Problem:

- optimizacija geometrije rotorja in statorja univerzalnega hibridnega elektromotorja za gospodinjne aparate

Postopek:

- simulacijsko okolje Ansys
- sočasna optimizacija velikega števila geometrijskih parametrov
- genetski algoritem

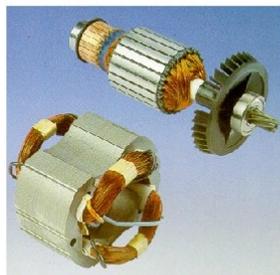

Optimizacija geometrije elektromotorja

Program DoptiMeL

Visual C++

~3000 vrstic

Program za optimizacijo dimenzij rotorja in statorja univerzalnega kolektorskega motorja

DOptiMeL

Priročnik za uporabo

različica 1.2 (december 2009)

Gregor Papa
Institut "Jožef Stefan"

Nastavitve parametrov

Začetni opis

Vhodna datoteka ✓

Spremenljivke za optimizacijo ✓

Algoritem v teku...

	Celotno	Obdelava	
Generacije	100	3	<input type="button" value="Zaključ"/>
Populacija	20	12	<input type="button" value="Prekini"/>
Doslej optimizirano:	2.6 %		/

Verjetnost križanja Pc= % 0...(700)...1000

Razmerje vrste križanj Pr= % 0...(50)...100

Verjetnost mutacije Pm1= % =A 0...(10)...1000

Spremenljivo Pm2= % =B 0...(1)...1000

Jakost šuma pri mutacijah % 0...(10)...100

Verjetnost mutacije se lahko spreminja od vrednosti A na začetku do vrednosti B ob koncu optimizacije.

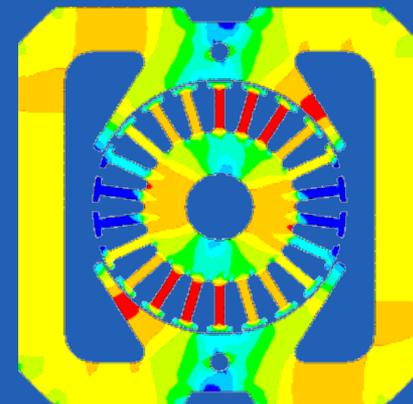
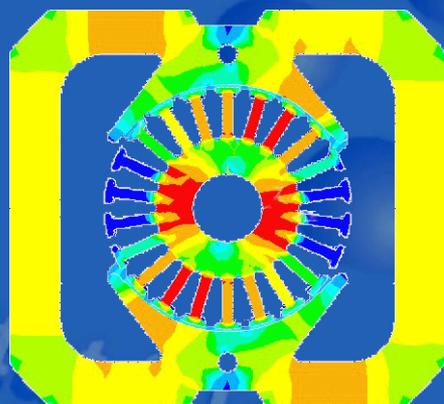
Lokacija programa Ansys

Pot do programa ✓

Parametri

Optimizacija geometrije elektromotorja

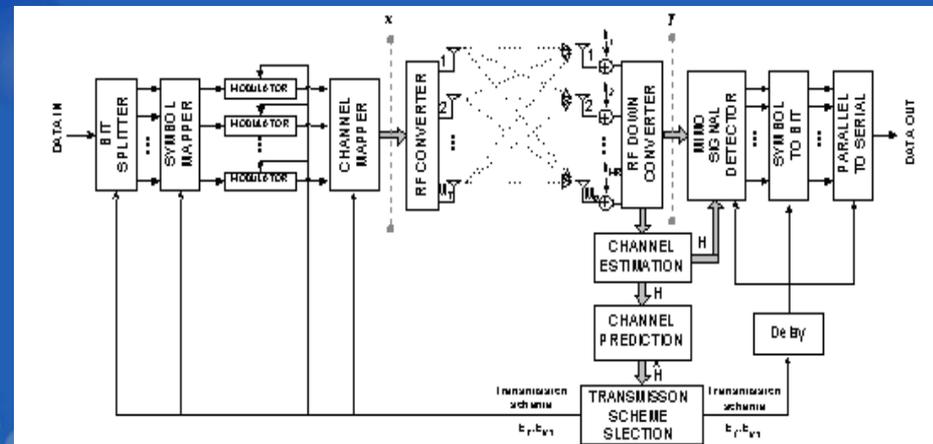
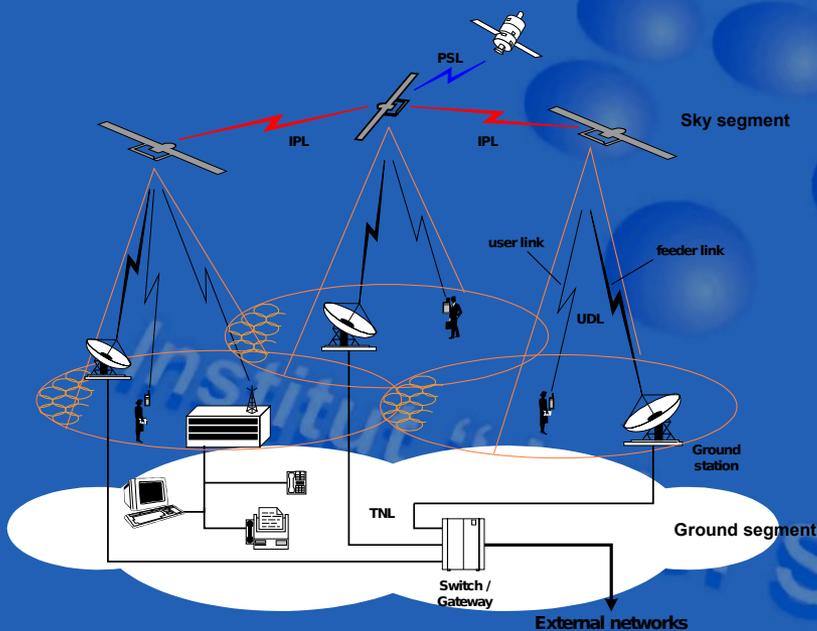
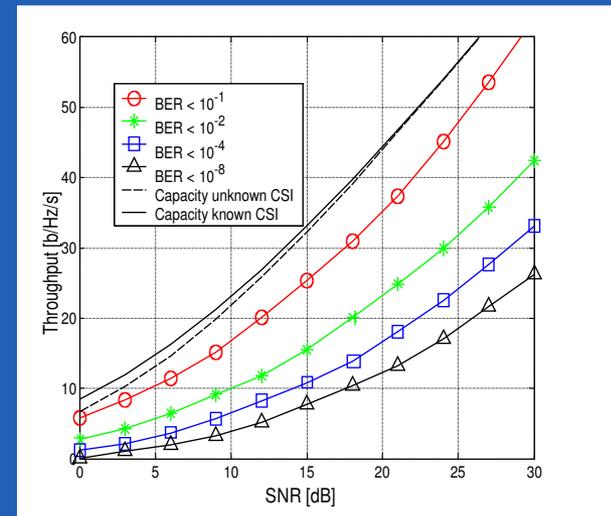
- Začetna rešitev, katere vrednosti parametrov je določil izkušen inženir
  - ocena izgubne moči: 219 W,
- Rešitev dobljena s pomočjo programa DoptiMeL:
  - ocena izgubne moči: 163 W,
  - trajanje optimizacije: 48 ur.

ekvivalentna izboljšava po starem "ročnem" načinu bi trajala več mesecev

Modeliranje in simulacije telekomunikacijskih omrežij

- Načrtovanje in analiza prometa v telekomunikacijskih omrežjih s pomočjo razvojnih orodij OPNET, SPW in MATLAB
- Izdelava aplikacij in uvajanje storitev v brezžičnih telekomunikacijskih omrežjih
- izračun pokritosti terena z radijskim signalom

Predstavitev dosežkov

- izdelki

- Modul za prenos TV video signala po standardnih vodih
- Digitalni podpis
- Koprocesor za krmilnike

- načrtovalska orodja in postopki

- Optimizacija geometrije elektromotorja
- Modeliranje in simulacija TK omrežij

- kompleksni sistemi

- Sistem za testiranje obutev in oblačil
- Sistem za avtomatsko končno kontrolo kakovosti
- Sistem za vodenje procesa proizvodnje titanovga dioksida
- Avtomatizacija in informatizacija linije za pakiranje in paletizacijo čajev

Sistem za testiranje obutve in oblačil

Testiranje smučarske obutve

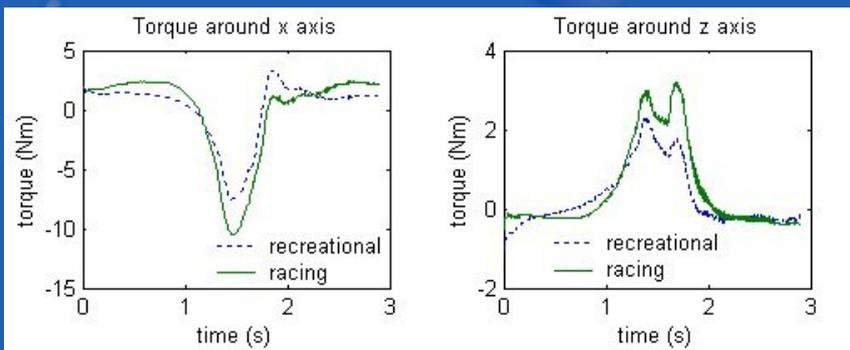
Meritve gibanja na terenu

Meritve gibanja v laboratoriju

Simulacija gibanja z robotom

Meritve parametrov obutve

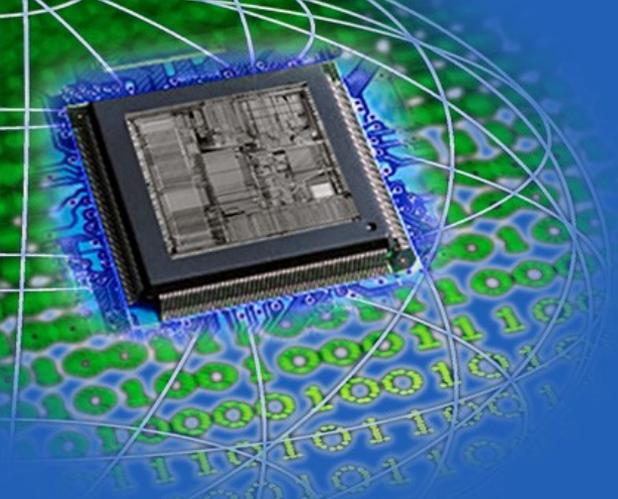
Sistem za testiranje obutve in oblačil

Testiranja oprijemljivosti copatov

Testiranje toplotne prevodnosti in znojenja med hojo

A microchip is shown in the top left corner, resting on a globe. The globe is covered in binary code (0s and 1s) and is surrounded by a network of white lines. The background is a solid blue color.

Elektronika in
Informacijske tehnologije

Avtomatska končna kontrola kakovosti elektromotorjev

Raziskovalno-aplikativni projekt v
sodelovanju z Domel d.d

Institut "Jožef Stefan"

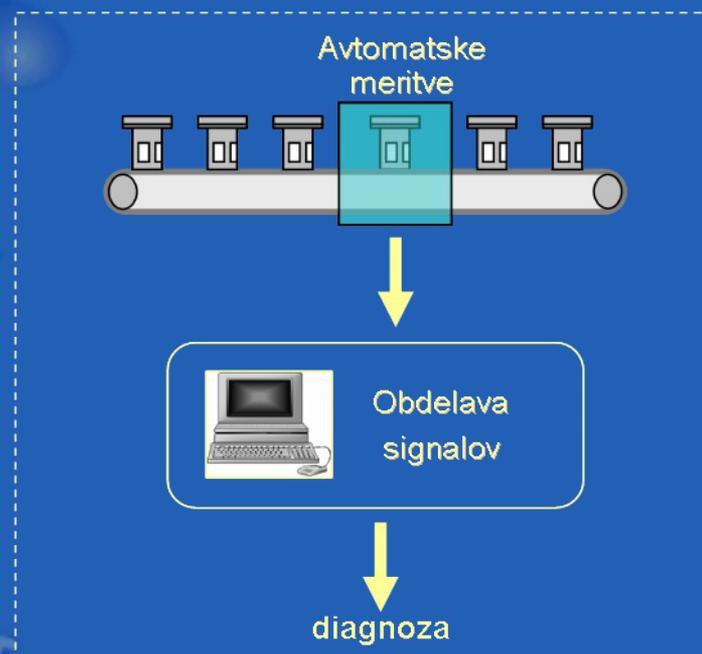
Avtomatska končna kontrola kakovosti elektromotorjev

Prvotno stanje:
Ročna kontrola

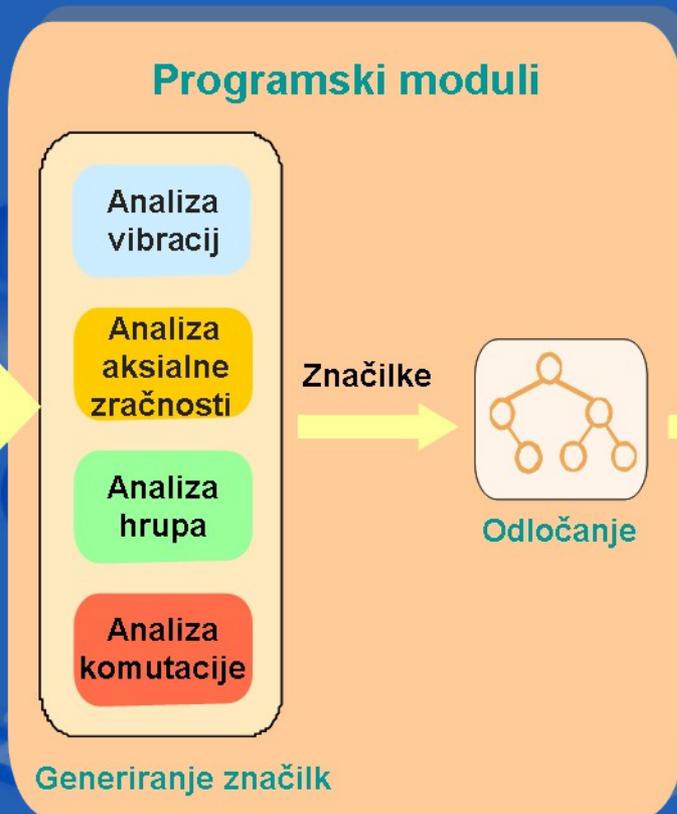

Cilj:
Popolnoma avtomatska
končna kontrola kvalitete

Stefan

Laboratorijske raziskave: prototip sistema

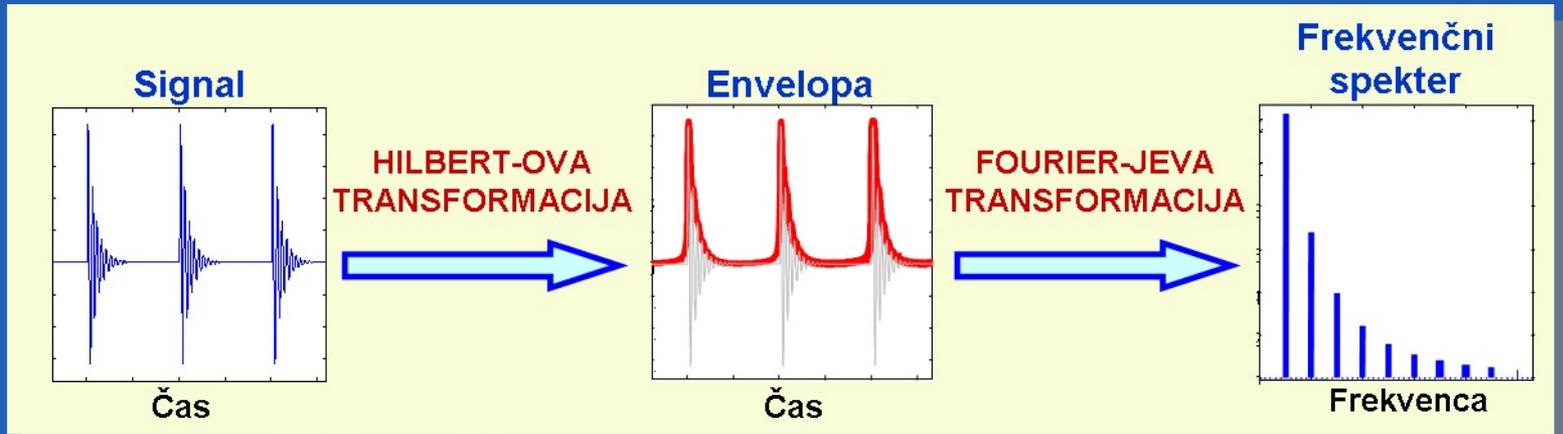

Možne napake:

- Debalans turbine
- Debalans rotorja
- Aksialna zračnost
- Okvara ležajev
- "Tuljenje"
- Podrsavanje
- Iskrenje

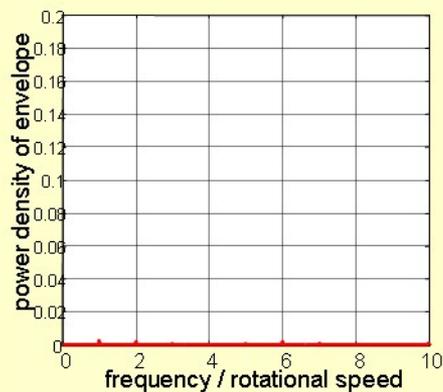
Elektronika in informacijske tehnologije

Analiza hrupa

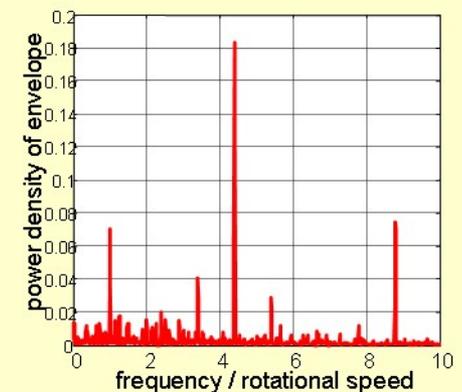
Motor brez napake

Enakomerna obraba

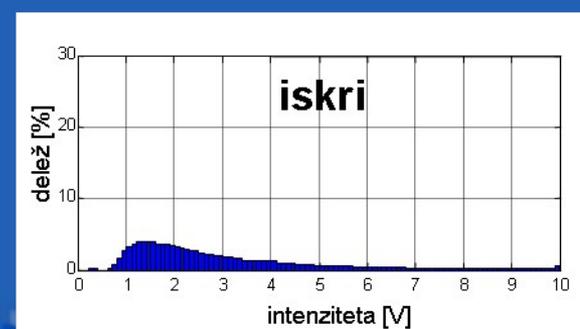
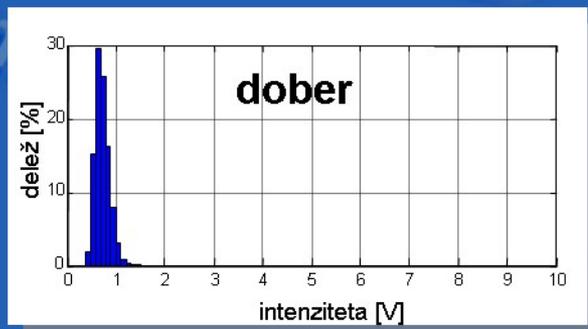
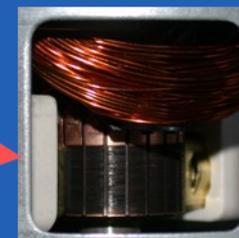
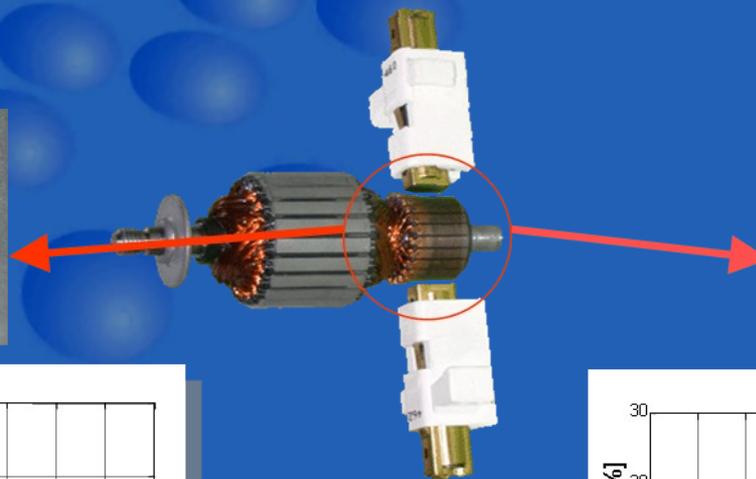
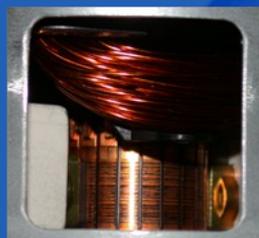
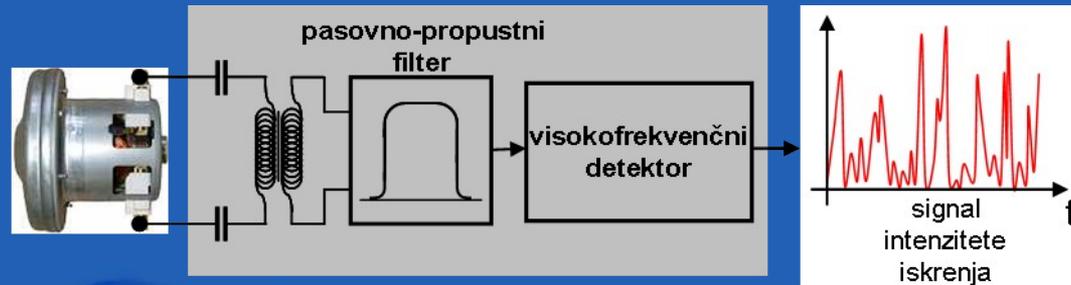
Motor z okvarjenim ležajem

Neenakomerna obraba

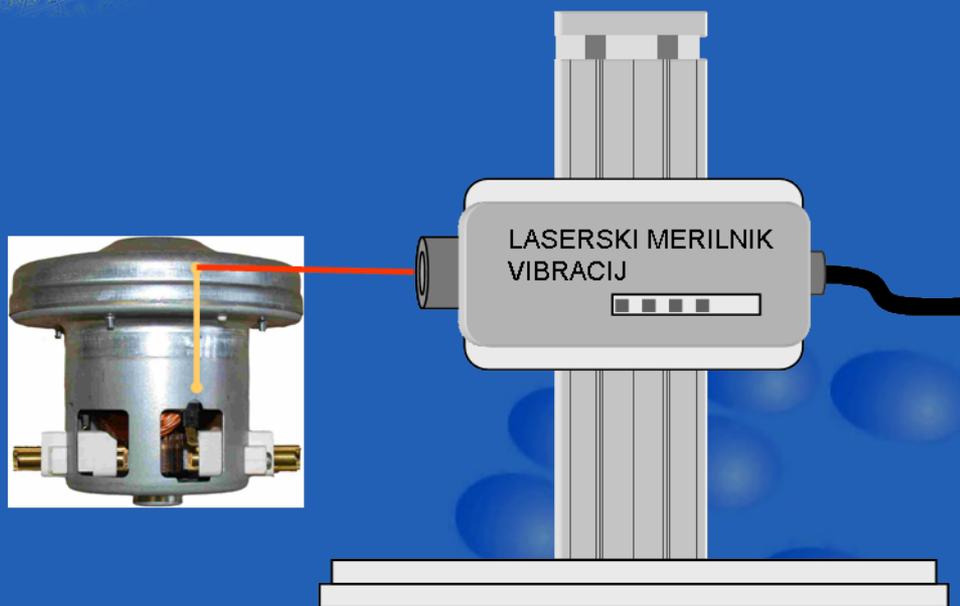

tefan

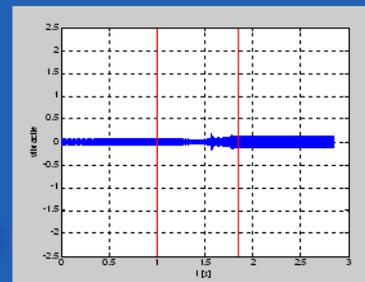
Analiza iskrenja

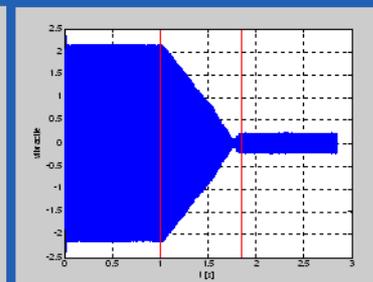
Analiza vibracij

Rezultat testa

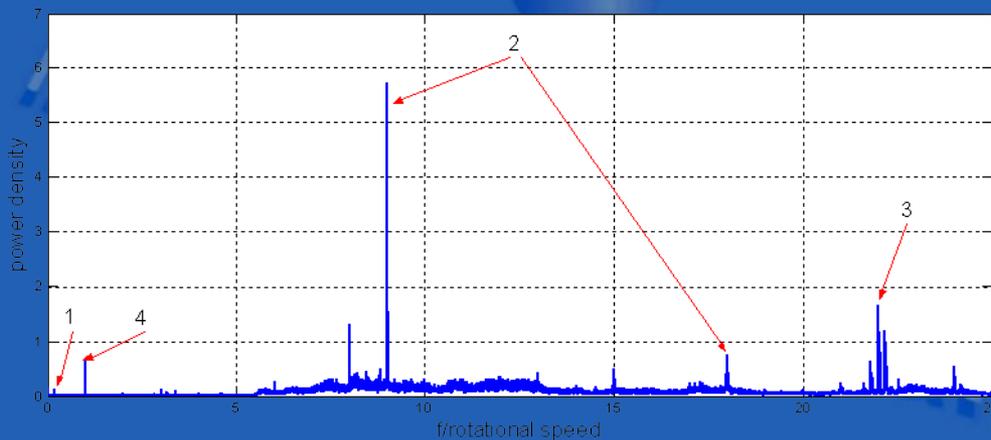

dober motor

slabo balansirani rotor

Fourierjev spekter vibracij

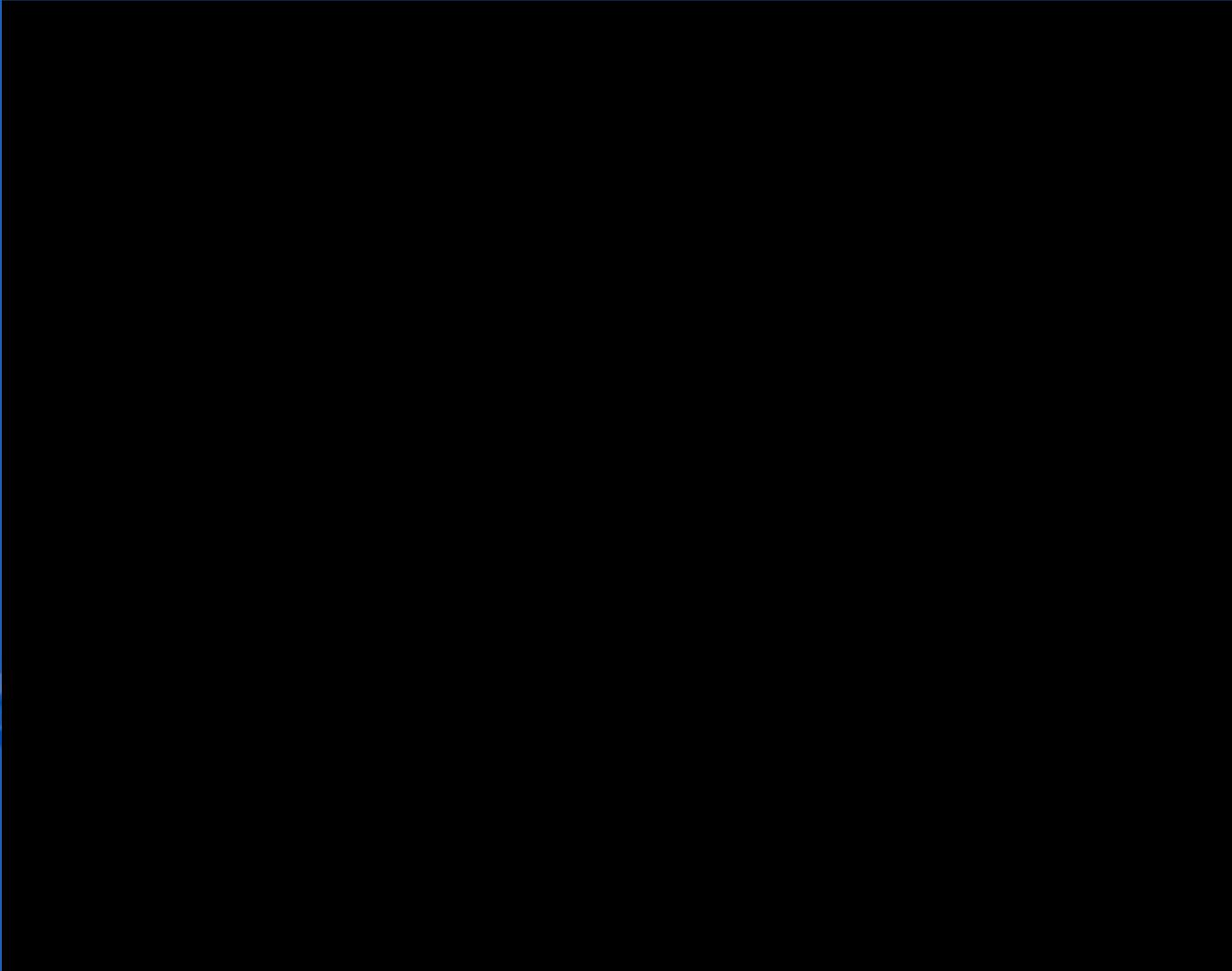
Viri vibracij:

1. navor motorja in magnetostrikcija
2. zračno strujanje
3. poskakovanje ščetk
4. debalans rotorja ali turbine

Elektronika in informacijske

Industrijska aplikacija v Domelu

Inst

- a. Prenos vrhunskih raziskovalnih rezultatov na proizvodno linijo
- b. Avtomatska kontrola je bila *nujen pogoj* za postavitev linije za proizvodnjo *nove generacije* elektromotorjev (naročnik Philips)
  - Povsem avtomatizirana kontrola znotraj proizvodnega takta 9 sekund
  - Zanesljivo delovanje v industrijskem okolju (hrup, prah, motnje)
  - Ponovljivost meritev in zanesljivo odkrivanje napak
  - Shranjevanje podatkov o meritvah (osebna izkaznica vsakega izdelka)
- c. Testna linija omogoča *dvig standardov* kakovosti in s tem prestop na cenovno zahtevnejše izdelke, zaupanje najzahtevnejših kupcev

Vodenje proizvodnje TiO_2

Učinki

- povečanje kapacitete
- večji izkoristek surovin
- povečana kvaliteta
- manjše onesnaženje okolja
- nekateri podprocesni brez računalniškega sistema sploh niso vodljivi.

A graphic in the top-left corner shows a square microchip with gold pins, resting on a stylized globe. The globe is composed of a grid of white lines and is overlaid with a pattern of green binary digits (0s and 1s).

Elektronika in
Informacijske tehnologije

**Avtomatizacija in
informatizacija linije za
pakiranje in paletizacijo
čajev**

DROGA KOLINSKA

Institut "Jožef Stefan"

Dolgoletno sodelovanje

DROGA KOLINSKA

PROIZVODNJA ČAJEV

1995-1996	postavitev v Seči	..... (MZT)
1999-2000	Y2K	
2000-2001	selitev, sledljivost	
2002-2003	nov NKS	
2004-2006	novi stroji in funkcionalnost	..... (MZT)

PALETIZACIJA PREHRAMBENIH IZDELKOV

1991-1992	postavitev v Kolinski v Ljubljani
večkrat do danes	dopolnitve

Problem, ki smo ga reševali

PREJ

ROČNA STREGA POSAMEZNIH STROJEV
ROČNO PAKIRANJE

ZDAJ

AVTOMATIZIRANA LINIJA
INTEGRACIJA Z IS PODJETJA

LOGISTIČNA ZGRADBA IN RAZPORED

MANIPULACIJSKE NAPRAVE

SENZORJI IN KRMILNI ELEMENTI

HW KRMILNEGA SISTEMA

POSTOPKI IN ALGORITMI

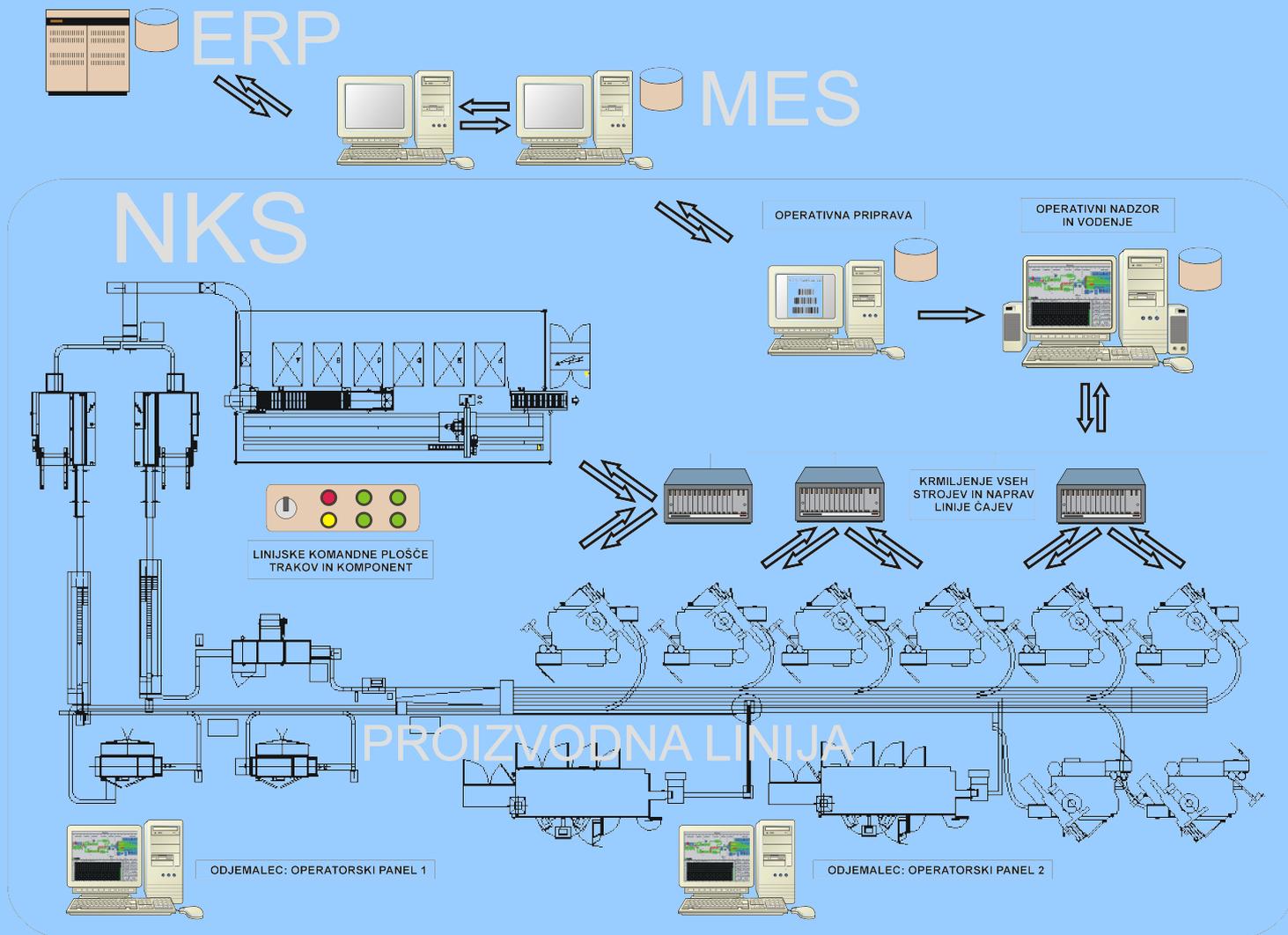
VHOD:
ČAJNE MEŠANICE

PROGRAMSKI SISTEMI

IZHOD:
PALETE IZDELKOV

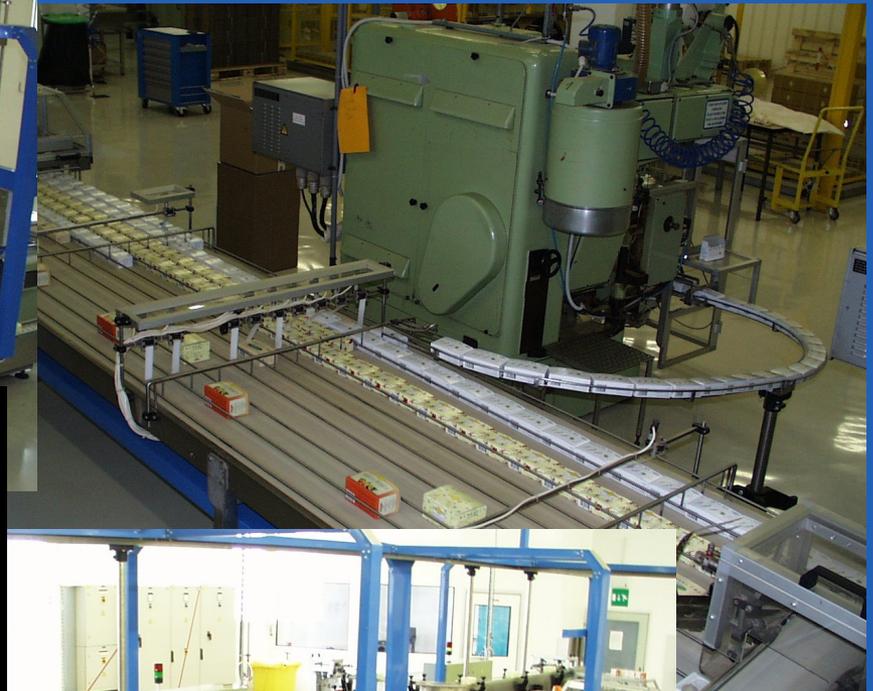
Shema rešitve

Elektronika in informacijske

Delavnice za pakiranje in paletizacijo čajev

Ekonomski učinki

DROGA KOLINSKA

- **VEČJA PRODUKTIVNOST**
  - **MANJŠI STROŠKI PROIZVODNJE**
  - **HITREJŠE ODZIVANJE NA NAROČILA**
  - **IZPLAČLJIVOST OB MANJŠIH NAROČILIH**
-
- **DVIG TEHNOLOŠKEGA NIVOJA PODJETJA IN OSEBJA**
  - **BOLJŠA VKLJUČENOST PROIZVODNJE Z DRUGIMI PROCESI
PODJETJA (PLANIRANJE, RAZPOREJANJE PROIZVODNJE,
NAČRTOVANJE INVESTICIJ, ...)**
  - **VGRAJENA SKLADNOST Z NORMATIVI**
  - **VGRAJENA SLEDLJIVOST**

Zaključek

- **Sodelovanje gospodarstva in IJS je na področju ICT dokaj razvito in ima dolgo tradicijo**
- **Ključ do uspeha je interes na obeh straneh in medsebojno zaupanje**
- **Če hočemo sodelovanje še pospešiti, potrebujemo usklajeno akcijo, v kateri bodo svoje naredili država, podjetja in raziskovalne inštitucije.**
- **Z naše strani smo ta izziv vsekakor pripravljeni sprejeti**